Odpadní vody (kanalizační přípojky, žumpy, domovní čistírny odpadních vod)

Vysvětlíme, co je kanalizační přípojka, žumpa a domovní čistírna odpadních vod, a popíšeme, co potřebujete k jejich výstavbě. Poradíme, co dělat, když se obáváte, že by sousedova žumpa mohla znečistit vodu ve Vaší studni. Dozvíte se také, s čím Vám pomůže ombudsman.

Letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v části Nevím si rady se svou životní situací. Texty zákonů jsou například na www.zakonyprolidi.cz.

Co je kanalizační přípojka a co potřebuji k její stavbě?

Kanalizační přípojka je samostatná stavba tvořená úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka není vodní dílo, proto se jí zabývá **stavební úřad** (nikoliv vodoprávní úřad).

Ke stavbě libovolně dlouhé přípojky na pozemku potřebujete územní rozhodnutí nebo územní souhlas. Není třeba stavební povolení ani ohlášení.

Pokud při budování přípojky budete provádět zemní práce nebo terénní úpravy, musíte si zjistit, kde jsou podzemní stavby technické infrastruktury a zajistit jejich ochranu.

Kdo platí opravu a údržbu přípojek pod veřejným prostranstvím?

Opravu a údržbu přípojek uložených pod veřejným prostranstvím (chodníky, náměstí, ulice, tržiště, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné bez omezení) hradí provozovatel kanalizace (§ 3 odst. 7 zákona o vodovodech a kanalizacích). Vlastníci přípojky hradí ostatní zásahy (např. rekonstrukci nebo modernizaci).

Vysvětlení Ministerstva zemědělství k údržbě a opravám přípojek najdete na eagri.cz → Rozcestník \rightarrow Voda \rightarrow Legislativa \rightarrow Výklady \rightarrow Zákon o vodovodech a kanalizacích \rightarrow Aktuální výklady → Výklad č. 25.

Co je žumpa?

Žumpa je **bezodtoková jímka**, která se pravidelně vyváží (podle objemu), na rozdíl od **septiku**, ze kterého částečně vyčištěné odpadní vody vytékají.

Vlastník musí uchovávat doklady o vyvezení žumpy minimálně za poslední dva kalendářní roky a na vyžádání je předložit vodoprávnímu úřadu (obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností) nebo České inspekci životního prostředí (§ 38 odst. 8 vodního zákona).

Potřebují ke stavbě žumpy povolení?

Žumpa není vodní dílo, proto se jí zabývá stavební úřad (nikoliv vodoprávní úřad).

V dnešní době je žumpa většinou prefabrikovaným **výrobkem**, který plní funkci stavby. Proto Vám bude stačit *územní souhlas* nebo *územní rozhodnutí* (není třeba ohlášení ani stavební povolení).

Pokud bude žumpa **blíž než 2 metry od společné hranice** pozemků, musíte k žádosti o *územní souhlas* připojit **souhlas sousedů na situačním výkresu**. Pokud jejich souhlas nezískáte, můžete požádat o vydání *územního rozhodnutí*. Jde o složitější řízení.

Soused postavil žumpu bez mého vědomí. Co teď?

Upozorněte na žumpu **stavební úřad** a požádejte, aby Vám sdělil, jak s Vaším podnětem naložil. Měl by Vám **odpovědět do 30 dnů**.

Pokud **nesouhlasíte** s tím, že stavební úřad **vydal územní souhlas**, můžete dát nadřízenému úřadu **podnět k jeho přezkoumání** nejpozději do roka od jeho doručení stavebníkovi (v případě **územního rozhodnutí** nejpozději do roka od právní moci tohoto rozhodnutí).

Pokud je **žumpa vybudována "na černo"**, zahájí stavební úřad řízení o jejím odstranění. Stavebník ale může požádat o **dodatečné povolení žumpy**. **Jste účastníkem řízení**, pokud by rozhodnutím o dodatečném povolení mohla být přímo dotčena Vaše práva.

Jako účastník řízení můžete například

- podávat námitky během správního řízení,
- napadnout vydané rozhodnutí,
- nahlížet do správního spisu a pořizovat si kopie (dokumenty vyfotit).

Více v letáku Správní řád.

Co mohu dělat, když mám podezření, že sousedova žumpa protéká?

Důvody svého podezření sdělte **stavebnímu úřadu**. Může zkontrolovat, zda na žumpě nejsou závady. V případě viditelných průsaků může sousedovi nařídit, aby nechal provést zkoušku těsnosti žumpy.

Stavební úřad zpravidla spolupracuje s vodoprávním úřadem. Pokud **vodoprávní úřad** zjistí nedovolené vypouštění odpadních vod, může sousedovi uložit **opatření k nápravě závadného stavu**.

Při podezření na znečištění studny můžete **požádat akreditovanou laboratoř, aby odebrala vzorky vody a změřila znečišťující látky** (znečištění fekáliemi může nasvědčovat množství bakterií E. coli). Výsledky mohou podpořit Vaše tvrzení o úniku odpadních vod z přilehlé žumpy, pokud v okolí není jiný zdroj znečištění.

Co je domovní čistírna odpadních vod a co je potřeba k její stavbě?

Domovní čistírna odpadních vod ("čistírna") je vodní dílo, které umožňuje vypouštět přečištěné odpadní vody do povrchových nebo podzemních vod.

K vybudování čistírny zpravidla potřebujete

- územní souhlas stavebního úřadu a souhlas vodoprávního úřadu na základě ohlášení vodního díla (tím je povoleno i vypouštění odpadních vod) nebo
- společný souhlas vodoprávního úřadu, jímž se stavba umisťuje a povoluje (tím je povoleno i vypouštění odpadních vod).

K ohlášení vodního díla vodoprávnímu úřadu musí stavebník doložit souhlas sousedů, přesněji "osob, jejichž vlastnické právo nebo právo odpovídající věcnému břemenu k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být prováděním stavebního záměru přímo dotčeno". Souhlas musí být vyznačen na situačním výkresu.

Pokud nesouhlasíte s tím, že stavební úřad vydal souhlas s provedením ohlášené stavby, můžete dát nadřízenému úřadu podnět k jeho přezkoumání nejpozději do roka od jeho doručení stavebníkovi.

Pokud je čistírna vybudována "na černo", zahájí vodoprávní úřad řízení o jejím odstranění. Stavebník ale může požádat o dodatečné povolení čistírny. Jste účastníkem řízení, pokud by rozhodnutím o dodatečném povolení mohla být přímo dotčena Vaše práva.

Jako účastník řízení můžete například

- podávat námitky během správního řízení,
- napadnout vydané rozhodnutí,
- nahlížet do správního spisu a pořizovat si kopie (dokumenty vyfotit).

Více v letáku Správní řád.

S čím mi pomůže ombudsman?

Se stavebním nebo vodoprávním úřadem, pokud jste se nápravy jejich chyby (nečinnosti) nedomohli u krajského úřadu (např. odvoláním, stížností nebo žádostí o opatření proti nečinnosti). Ombudsman posoudí, zda úřad jednal podle právních předpisů a principů dobré správy. Nemůže hodnotit jiné (neprávní) odborné závěry (např. otázky spadající do oblasti přírodních věd či technické věci).

Více v letáku Ombudsman.

S čím mi nepomůže ombudsman?

Ochránce se nemůže zabývat jednáním vodárenských společností (nejsou to úřady).

Spory ze smluv o dodávkách vody a odvádění a čištění odpadních vod Vám však pomůže mimosoudně vyřešit Česká obchodní inspekce. Více v letáku Ochrana spotřebitele (str. 5).